

GEMEENTE BOEKEL

Nummer 2018 / 17

MEMO

Aan : de Raad- en burgerleden
Van : College van Burgemeester en Wethouders
Betreft: : Actuele stand van zaken jeugdhulp Noordoost-Brabant
Datum : 8 maart 2018

Geachte Raad- en burgerleden,

In juli 2017 zijn de gemeenteraden in de regio Noordoost Brabant (NOB) akkoord gegaan met het regionale plan van aanpak transformatie jeugdhulp (opbouw, ombouw en afbouw). De gemeenteraden hebben in totaal 21,5 miljoen vrijgemaakt voor de jaren 2017 en 2018. Het extra budget wordt gebruikt voor het oplossen van knelpunten in de regionale contractering op korte termijn en voor de uitwerking van de regionale transformatie opgaven. Daarnaast hebben diverse gemeenteraden ook budgetten vrijgemaakt voor versterking van de lokale toegang.

In deze raadsinformatiebrief informeren we u over de actuele stand van regionale zaken op hoofdlijnen.

1. Stand van zaken transformatie opgaven en oplossen knelpunten

Het totale regionale plan van aanpak bestaat uit 3 blokken:

- Blok 1. Aanpassing contracten op basis van ervaren knelpunten en autonome ontwikkelingen
- Blok 2. Transformatie opgaven voor opbouw van een nieuw zorglandschap
- Blok 3. Overige ontwikkelingen

a. Blok 1 en 3

Voor blok 1 en 3 zijn er inmiddels uitgaven gedaan. Het betreft o.a. contractering van extra volume bij jeugdhulpaanbieders door de verschuiving van criteria van de Wet Langdurige Zorg (WLZ). Verder is er nog steeds sprake van overgangsrecht en zijn er extra financiën naar de GGZ aanbieders gegaan. Dat laatste is het gevolg van enerzijds een onderzoek naar eenduidige en juiste tarieven en anderzijds van het investeren in meer beschikbaarheid van ambulante specialistische jeugdhulp waarmee de beweging naar zorg in de nabijheid van de thuissituatie ondersteund wordt.

Voor blok 3 gaat het om extra middelen voor Veilig Thuis en het stimuleren van een samenwerkingsverband van kleinere aanbieders. In dat samenwerkingsverband werken aanbieders in gezamenlijkheid aan een betere aansluiting van vraag een aanbod.

b. Blok 2

Dit blok is gericht op opbouw, ombouw en afbouw van jeugdhulp om de noodzakelijke transformatie vorm te geven. Het gaat om de opbouw van lichtere hulpvormen en de ombouw van aanbod zodat het transformatiebestendig is. De afbouw van voorzieningen die minder nodig zijn zal plaatsvinden zodra de op- en ombouw zijn gerealiseerd.

Deze transformatie levert in de eerste plaats betere hulp aan de jeugdige: minder invasief en zo dicht mogelijk bij huis of zoveel mogelijk lijkend op een thuissituatie. Daarnaast zorgt het er ook voor dat het geheel van jeugdhulp ook in de toekomst betaalbaar en beschikbaar blijft.

Er is sprake van drie transformatie opgaven:

- Wonen doe je thuis
- Regionale zorg en complexe casuïstiek
- Versterken van de toegang.

In het Regionaal Bestuurlijk Overleg (RBO) is afgesproken om de voorstellen via een projectaanpak te implementeren.

Inmiddels moeten wij constateren dat het meer tijd kost dan aanvankelijk verwacht werd, om zaken op te lossen en om de budgetten op de goede plekken en bij de juiste jeugdhulpaanbieders in te zetten.

Dit heeft o.a. te maken met procedures die doorlopen moeten worden o.a. voor aanbestedingen. Maar ook omdat we zoveel mogelijk willen waarborgen dat de afbouw van klinische en residentiële voorzieningen plaats gaat vinden en hiervoor goede alternatieven ontwikkeld zijn. Als voorbeeld meer ambulante behandelmogelijkheden, intensievere begeleidings- en behandelingsmethodieken in de thuissituatie en het ontwikkelen van nieuwe varianten voor tijdelijk verblijf. Verder kunnen (effecten van de) transformatie niet los gezien worden van ZIN-overeenkomsten (Zorg in Natura). Dit vraagt om onderlinge afstemming.

Aanbesteding

We zetten in op maximale samenwerking tussen en met aanbieders. Gemeenten hebben besloten de aanbesteding vorm te geven via een methode waarbij de opdracht wordt uitgevoerd door een groep (consortium) van aanbieders. Dit krijgt vorm op regionaal of subregionaal niveau, afhankelijk van hoe het beste de inhoudelijke resultaten bereikt kunnen worden. Volgens planning wordt dan in mei of juni de opdracht gegund aan het beoogde samenwerkingsverband van aanbieders. Dat samenwerkingsverband geeft gezamenlijk invulling aan de opbouw, ombouw en afbouw van het aanbod.

Gerealiseerd en in uitvoering

Een groot deel van het door de raden beschikbaar gestelde transformatiebudget valt onder de voorgenomen aanbesteding maar er zijn ook onderdelen die buiten de aanbesteding vallen en waarvan de uitvoering al is gestart. Dit gaat om de volgende zaken:

- Overleg Passende hulp. In alle drie de subregio's is inmiddels een Overleg Passende hulp aanwezig waar basis/wijkteams, gecertificeerde instellingen en jeugdhulpaanbieders casuïstiek in kunnen brengen waarvoor zijzelf geen oplossing voorhanden hebben.
- Voor gesloten jeugdzorgplaatsingen is een Civiel trajectberaad gerealiseerd. Dit beraad wordt ingezet om meer grip te krijgen op de instroom in gesloten jeugdhulp en om gesloten plaatsingen te voorkomen of zo kort mogelijk te houden
- Pleegzorg. Lokale wervingsacties en aanpassing budget pleegzorg. De bekostigingssystematiek is aangepast zodat deze meer recht doet aan de inzet van pleegouders.
- Verkeerde bedproblematiek. 43 kinderen bleken op een verkeerde plek te verblijven omdat de juiste hulp niet voorhanden was. Inmiddels is de helft van deze kinderen verplaatst naar de juiste plek.

- Versterken toegang en preventie: gemeenten investeren in de versterking van de toegang en preventie. Dit is een lokale aangelegenheid.
- Verder zijn we bezig om te kijken of we een deel van de landelijk ingekochte hulp (Landelijke Transitie Arrangementen) regionaal in kunnen kopen. Hiervoor vinden er gesprekken met de VNG en zorgaanbieders plaats.

2. Besteding projectbudget

In het raadsbesluit was voorzien dat de investeringen in 2017 en 2018 zouden plaatsvinden. Op basis van inhoudelijke gronden en door gerezen technische uitvoeringsvraagstukken is de investering vertraagd ingezet. Omdat de doorlooptijd gelijk blijft zal de projectfase doorlopen tot juli 2019.

3. Doorkijk naar 2019

Op basis van de mei en septembercirculaires 2017 blijkt dat invoering van een objectief verdeelmodel voor onze regio leidt tot een terugloop van de rijksinkomsten van 8,8 miljoen euro in 2018 en volgende jaren. We kijken hoe het komt dat de cijfers en kosten over jeugdhulp in onze regio niet overeenkomen met de objectieve factoren/cijfers die voor onze regio gebruikt zijn in het rekenmodel van de rijksoverheid. We constateren een lichte daling van het aantal jeugdigen die vanuit Zorg in Natura (ZIN) specialistische jeugdhulp krijgen. Door toenemende complexiteit van de hulpvraag zien wij echter dat jeugdigen in zorg meer hulp nodig hebben waardoor de uitgaven voor specialistische jeugdhulp stijgen. Bekend gegeven is dat er in onze regio historisch gezien sprake is van een hoog zorgverbruik door een zwakkere sociaal-economisch status. Ook kent onze regio relatief gezien veel jeugdbeschermingsmaatregelen en wordt er een groot beroep gedaan op de Landelijke Transitie Arrangementen (LTA). Hoe de gemeenten in 2019 om willen gaan met de teruggelopen inkomsten is nog onderwerp van gesprek in regionaal verband. Hierover moeten regionaal en mogelijk lokaal nog besluiten genomen worden.

De afname van rijksmiddelen dreigt de transformatiebeweging waar we in onze regio zo hard aan werken te ondermijnen. Gemeenten vinden dit onaanvaardbaar en gaan ervan uit dat ook het Rijk niet de bedoeling heeft hindernissen op te werpen om de jeugdhulp te transformeren. Gezamenlijke gemeenten van Noordoost-Brabant willen hierover in gesprek met de minister om de regionale situatie onder de aandacht te brengen. De brief aan de minister en vaste kamercommissie treft u als bijlage (1) aan bij deze notitie. De daar bijhorende factsheet jeugd is als bijlage 2 toegevoegd.

Met vriendelijke groet,

College van Burgemeester en Wethouders

Bijlagen:

Bijlage 1: Brief aan de minister van VWS

Bijlage 2: Factsheet jeugd